

Ugyanakkor egy hatalmas kiterjedésű (kb. 735 m²), több gödörből álló együttesben is, mely valószínűleg szintén agyagkitermelésre szolgálhatott, nagy mennyiségű, hasonló korú kerámia volt, melynek több darabja már a halomsíros időszakba nyúlik át, továbbá egy kis bronzár és egy tű kőből készült öntőmintája. Itt egy épület nyomait is azonosítottuk, sajnos csak néhány cölöphelyen keresztül, melyek alapján tényleges méreteit nem tudtuk meghatározni.

Konkrét lakóépületeken keresztül is megfogható település a *kelta* korhoz köthető, tíz földbe mélyített négyszögletes vagy nagyjából négyszögletes ház nyomára akadtunk. Kettő közel egymáshoz helyezkedik el, ezek K-Ny tájolásúak, hosszanti középvonalukban találhatók meg a cölöphelyek, egyiküknél tapasztott padlót is sikerült azonosítanunk. A harmadik É-D tájolású, két rövidebb oldalánál fedeztünk fel három, illetve kettő cölöphelyet, itt viszont két, ugyancsak tapasztott padlószintet figyeltünk meg. Ezek szelvényünk északi felében találhatóak, a többi mind a déli részen. A negyedik az említettektől távolabb helyezkedik el, s ebből sikerült a legtöbb információt nyernünk. Szintén lekerekített négyszögletes alaprajzú, K-Ny tájolású házról van szó, mely többszörösen megújított padlóval rendelkezett, valamint egy külső, letaposott járószinttel. Összesen 10 cölöphelyet azonosítottunk a sarkaiban, valamint a széleken, az egyes megújításokhoz tartozókat el is tudtuk különíteni. Nagy mennyiségű gúla alakú agyag szövőszéknehezék hevert a padlón kisebb csoportokban, így elképzelhető, hogy az épület szövőházként funkcionált. Ezt támaszthatja alá még az is, hogy több, kerámiából másodlagosan kialakított orsókarikát találtunk itt. A többiekénél is megfogható volt a tapasztott padló és szintén K-Ny- tájolásúak voltak.

Az épületek kapcsán említést érdemel még, s nem csupán a kelta, hanem még a bronzkori Kisapostag-kultúra és a neolitikus dunántúli vonaldíszes kultúra időszakára vonatkozóan is, hogy néhány gödör házomladdékkal volt feltöltve, több darabon szemmel láthatóak a karó-, illetve vesszőfonat-lenyomatok. Ugyanakkor az egyik kelta ház mellett, illetve közvetlen közelében két összefüggő sávként húzódó omladékat figyeltünk meg, melyek egymásra nagyjából merőlegesek voltak. Valószínűleg egy elszántott nagyobb épület nyomai lehetnek. Két, feltehetően szintén a kelta korszakba sorolható kemencénél körben karónyomokat figyeltünk meg, melyek valószínűleg szélfogó szerepet töltek be. Ide tartozik még egy DK-ÉNy irányú sekély árok, melynek érdekessége, hogy bizonyos szakaszonként cölöphelyek tagolják, ami esetleg palánkfalra utalhat. Ehhez kapcsolódhat egy másik, É-D irányú árok, mely nyugatról határolja le a kelta település déli részét. Közvetlenül mellette helyezkedik el egy olyan gödör, melyben egy kis kohót fedeztünk fel, valamint a feltöltődésben is észleltük vastartalmú elszíneződés nyomát, ami a helyi fém-megmunkálás bizonyítéka. Szintén kohónak tartható a felület északi részében talált négyszögletes, átégett falú

és aljú objektum. Konkrét fémanyag a kelta időszakból kevés jelentkezett, néhány rossz állapotban megmaradt vasfibula töredéke, két vaskés, egy vaslándzsa, egy vas fokos balta képviseli, viszont a számos előkerült fenőkö közvetetten utal az általános fémhasználatra. A kerámiaanyag ennél változatosabb és gazdagabb képet mutat, az egyszerűen kidolgozott kisméretű és nagyobb tárolóedényektől, grafitos főzőedényeken át a bekarcolással, besimítással, plasztikus motívumokkal (pl. gombos fülű tálak) díszített finomkerámiáig széles a skála.

POLGÁR PÉTER

297. Orosháza, Belső-Hosszú-sor

(Békés megye) Sza

Orosháza határától mintegy 2–2,5 kilométernyire K-re a gerendási (volt csabai) úton terepbejárásunk során találtunk rá egy lelőhelyre. A felszín itt határozottan magasabb, mint a környezete. K felé egy meder zárja le, Ny felé szintén egy határozott mélyedés található. D-i irányban a felszín hosszan magasabb, ugyanez mondható el a magaslat É-i kiterjedéséről is. Ezen a magaslaton gyűjtöttünk cserepeket, melyek mindegyike a szarmata korba sorolható. A magaslat K-Ny-i kiterjedése kb. 600 m hosszú, melynek teljes egészén találtunk kerámiatöredékeket.

Az út mellett futó dűlőúton végig találtunk szórványosan szarmata kori cserepeket a felszínen, tehát a lelőhely É-i kiterjedése megközelítőleg fedi a domb partos részét.

A gyűjtött leletanyag a gerendási úttól D-re is igen szórványos, nagyobb koncentráció a lelőhely K-i részén volt megfigyelhető.

RÓZSA ZOLTÁN

298. Orosháza, Virágos-dűlő

(Békés megye) H

A lelőhelyen Dienes István járt 1966-ban, mikor egy sír került elő, amely a földmunkának esett áldozatul (ezüst keresztvasas szabja, zabla, átfúrt pénzek).

2003. október 3-án helyszíni szemlénk során sikerült azonosítani az egykori Görbics-tanyát a dűlő K-i oldalán, melynek ma már csak a helye van meg. A tanya mögötti részen alkalmi homokbányára bukkantunk, amely egészen a kiserdőig (É felé) fokozatosan emelkedik. É-i része ennek a területnek nagyon gazos, illetve töltött, itt semmit nem lehetett látni. A homokbánya falában nem észleltünk semmi érdemlegeset. A humusz igen keskeny rétegű, benne csak újkori beásások gödreit láttuk. A homokbánya K-i részén pedig halmokban állt a sít. Megállapítottuk, hogy a Virágos-dűlő K-i oldalán nem érdemes kutatni.

Dienes István jelentésében világosan leírja a sír előkerülésének pontos helyét. A Virágos-dűlő a kiserdő után egy dombhátra kapaszkodott fel. Dienes leírása szerint a sír a rézsűben, az út Ny-i oldalán került elő, közel